

Hyvät valtuutetut, kaupungin edustajat ja hyvät tuupovaaralaiset ja tukijamme

Joensuun kaupungin säästösuunnitelmat Tuupovaaran osalta ovat kuin isku palleaan. Voiko tämä olla totta? Voidaanko asuinalueemme näivettää näin? Tehdäänkö lapsiperheiden asuminen pitäjässä mahdottomaksi? Alun tyrmistyksen ja neuvottomuuden jälkeen ryhdyimme puolustamaan kotiseutuamme.

Esitän tässä faktoja Tuupovaaran kirjastopalveluista

Meillä on täällä varsin näpsäkkä kirjasto.

Kirjasto sijaitsee keskellä taajamaa.

Tilat ovat uudehkot ja käyttökelpoiset, sinne on sovitettu eri toimiin tarpeelliset käyttöpisteet.

Kävijöillä on esteetön mahdollisuus päästä sisätiloihin, pyörätuolia, rollaattoria tms apuvälinettä käyttävilläkin.

Kirjaston selkeät aukioloajat ja hyvä sijainti mahdollistavat taajaman ulkopuolella asuville tilaisuuden hoitaa yhdellä reissulla monta asiaa.

Kirjaston tilassa voi pitää pienimuotoisia yleisötilaisuuksia,

Kirjaston eteisen ilmoitustaululta näkee pitäjän tulevat tapahtumat

Taajaman ainoa yleisöväessa on kirjasto-palvelupistekompleksissa. Supertärkeä palvelu hätätilanteessa.

Kirjastolaissa asetettuihin tehtäviin ja tavoitteisiin on näissä tiloissa helppo vastata. Kirjasto edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia tiedon saantiin, elinikäiseen oppimiseen, monipuoliseen lukutaitoon ja aktiiviseen kansalaisuuteen.

Kuinka me tuupovaaralaiset tarjottua palvelua käytämme?

Joensuun kaupungin tilastojen perusteella voi laskea, että Tuupovaaran kirjaston aktiivisia käyttäjiä on noin 630 eli miltei puolet pitäjän asukkaista.

Kirjastokäyntejä on n. 10.000 per vuosi ja erilaisia lainoja n. 20.000 vuodessa. Tämä tarkoittaa, että asiakkaat käyvät vuosittain kirjastossa noin 16 kertaa eli useammin kuin kerran kuussa ja lainaavat keskimäärin 2 kirjaa kerralla. Ei huono tulos. Päiväkotiin tarvitaan säännöllisesti lapsille sopivaa aineistoa. Koululaisryhmät käyvät kirjastossa perehtymässä ja lainaamassa materiaalia. Lisäksi tulevat ne, jotka käyvät kirjastossa lukemassa lehtiä tai hoitamassa muita asioita.

Kun viimeinenkin kyläkoulu oli lopettanut toimintansa, lakkasi kirjastoauto vuonna 2009 liikkumasta Tuupovaaran laitamilla. Silloin syrjäisimmillä seuduilla asuvat autottomat asukkaat jäivät kokonaan vaille kirjaston iloja. Hyvänä päätöksenä annettiin Tuupovaaran kirjastolle lupa **kotipalveluun**. Asiakkaille, jotka eivät terveydellisistä syistä tai korkean iän vuoksi pysty asioimaan kirjastorakennuksessa, toimitetaan kotiin heidän toivomaansa kuunneltavaa tai luettavaa aineistoa. Näin tehdään edelleen. Palvelukeskus Hopearinteen asukkaille kirjasto tarjoaa edellisen lisäksi viikottain lukupiiri- ja muistelutuokion. Kirjastolain edellyttämä kulttuurinen ja yhteiskunnallinen vuoropuhelu toteutuu kun kirjaston ainoa työntekijä jalkautuu tuomaan mielenkiintoista ohjelmaa lukuisiin pitäjän kerhoihin ja tapahtumiin. Tässä haluan korostaa kirjastovirkailija Lahja Ruottisen ammattitaitoista, aktiivista ja asioihin paneutuvaa, sydämellistä palvelua. Kiitos ja kumarrus!

On kaavailtu että, Tuupovaaran kirjaston palvelut tuotetaan kirjastoautossa. Muutoskaavailu on ongelmallinen paitsi käytännön hankaluuksien vuoksi, myös oikeudellisesta näkökulmasta, koska se on ristiriidassa kirjastolain tehtävien kanssa.

Pääsääntö on, että lain 5.§ mukaiset palvelut tuotetaan yksiselitteisesti kirjastossa. Mitä nämä palvelut ovat? Miten niiden toteuttaminen onnistuu kirjastoautossa?

- 1) Kirjastoauto ei tarjoa mahdollisutta päästä aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöön .
- 2) Kirjastoautossa ei voida ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa.
- 3) Kirjastoautossa ei pystytä tarjoamaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön.
- 4) Kirjastoauto ei tarjoa väestölle yhdenvertaisia mahdollisuuksia lukemiskulttuuriin ja monipuoliseen lukutaitoon.
- 5) Kirjastoauto ei tarjoa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.
- 6) Kirjastoauto ei edistä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Merkittävä osa lain 4.§ säädettyistä tehtävistä jäisi toteutumatta, jos Tuupovaaran alueella asuville olisi tarjolla vain kirjastoauton palvelut kovassa pakkasessa ja huonosti aurattujen teiden varrella.

Nykymuotoinen kiinteä kirjasto tarjoaa kirjojen ja äänitteiden lainaamisen lisäksi mahdollisuuden tietotekniikan käyttöön, lehtien lukemiseen ja erimuotoisiin kokoontumisiin. Tuupovaarassakin kirjaston WiFi-verkko mahdollistaa ilmaisen nettiyhteyden. Sitä käyttävät mm kuukausiksi kesämökeilleen tulevat etätyöläiset, joiden mökeillä nettiverkko on huono. ePress-palvelussa on luettavissa kymmeniä kotimaisia sanomalehtiä. Asiakaskoneilla voi maksaa laskuja, asioida digipalveluissa ja saada tarvittaessa opastusta henkilökunnalta. Tarjolla on myös kopiointi-, tulostus- ja skannauspalvelu. Yleensä nämä toiminnot voi hoitaa palvelupisteellä, mutta sen ollessa kiinni, kirjastossa.

Kun vuoden alusta myös TE-palvelut tulevat kaupungin vastuulle, tarvitaan palvelupistettä ja kirjaston nettiyhteyksiä niidenkin hoitamiseen.

Jatkossa siteeraan suoraan OTT professori emeritus Matti Tolvasen lausuntoa.

Ei ole realistista ajatella, että tuupovaaralaiset saisivat muut kuin kirjalainapalvelunsa pitkän matkan päässä Joensuussa. Julkinen liikenne on minimissä. Se ei palvele sen enempää päivät töissään olevia kuin huonosti liikkuvia ikääntyneitä. Kunnalla on velvollisuus tasa-arvoisten kirjastopalvelujen järjestämiseen. Tätä ei voi jättää noudattamatta vetoamalla kustannuksiin. **Kunnan velvollisuutena on kerätä varat laissa säädettyjen palvelujen tuottamiseen.**

Siis yhteenvetona: Meidän tuupovaaralaisten ehdoton vaatimus on kiinteä, paikallaan pysyvä, esteetön, kaikkien helposti saavutettavissa oleva kirjasto.